

Определено трябва да се каже, че разглежданото издание представлява ценна книга за всички географи (особено за учителите по география) и специалисти, работещи в областта на опазването и възпроизводството на природната среда. За това е спомогнал и сполучливият превод на български език, направен от П. В. Петров.

Трифон Къндев

АКТУАЛЕН ТРУД ЗА СЪВРЕМЕННАТА ГЕОГРАФИЯ¹

С превеждането на български език на цитираната монография от видния съветски географ проф. А. Г. Исаченко беше запълнена една празнина в научната географска литература в нашата страна.

Книгата запознава читателя с научните идеи на съвременната география. Най-напред авторът проследява основните етапи в развитието на географията — преди и по време на Великите географски открития, както и след тях, географските обобщения на Новото време, кризата в географията в края на деветнадесети век и зараждането на съвременната география. Авторът разглежда съвременната география като система от науки, в чиято структура се дискутират въпросите за сходството, различията и взаимните връзки между физическата и икономическата география.

От широкия кръг научни представи и практически задачи на съвременната география са подбрани най-важните, отразяващи комплексния характер на тази наука. Такъв е въпросът за геосистемите и географската обвивка, развит в самостоятелен раздел с вещина и научно творчество. От интерпретирането на този въпрос личи, че авторът го счита за ключов проблем в съвременната география. Подчертава се слоестият строеж на епигеосферата (географската обвивка). Разглеждат се подробно нейните особености, динамика и еволюция. Освен глобалното третиране на географската обвивка авторът спира вниманието на читателя и върху нейната регионална диференциация. На първо място, като най-важна закономерност се извежда географската зоналност в нейните разновидности — широчинна, височинна, меридионална. Подчертава се универсалният характер на зоналността и азоналността и се разглежда тяхното съотношение. Отделя се специално внимание на физикогеографското (ландшафтно) райониране. В отделен раздел се интерпретира въпросът за географския ландшафт. Като представител на така нареченото „регионално“ направление във физическата география А. Г. Исаченко излага своите възгледи за локалната и регионалната физикогеографска диференциация и пределите на физикогеографското деление. Разгледани са подробно и с вещина въпросите за структурата, морфологията, динамиката, класификацията и традиционните и новите методи за изучаване на ландшафтите.

Специално внимание е отделено на проблема за взаимодействието между природата и обществото и мястото на географията в неговото решаване. Като пряко продължение на този проблем се залагат географските основи на оптимизацията на природната среда, представляващи конструктивното направление в тази насока. Тук авторът се проявява като активен пропагандатор за възможностите на съвременната география в суперсистемата природа — общество.

Като продължение на посочената идея се явява последният раздел, интерпретиращ географията като приложна наука. Много компетентно и целенасочено се мотивират целите и направленията на приложната география. Като физикогеограф авторът най-подробно разглежда въпросите, свързани с физическата география. Подчертава се ролята на оценъчните изследвания и географското прогнозиране. Изхождайки от конструктивното направление, в заключението авторът причислява съвременната география към една от най-интересните и перспективни науки.

¹ А. Г. Исаченко. Географията днес. Изд. Народна просвета, С., 1984.